

ด่วนมาก

ที่ กต ๑๐๐๔/๑๕๐๗

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างปฏิญญาพิเศษของการประชุมระดับรัฐมนตรีกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดโดยวิธีออนไลน์ ในช่วงเดียวกับการอภิปรายทั่วไปของการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๕

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๐๓๙๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างปฏิญญาพิเศษฯ และคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบต่อร่างปฏิญญาทางการเมือง (Political Declaration) ของการประชุมระดับรัฐมนตรีกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดโดยวิธีออนไลน์ ในช่วงเดียวกับการอภิปรายทั่วไปของการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๕ และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ร่วมให้การรับรองร่างปฏิญญาทางการเมืองดังกล่าว ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่อง ร่างปฏิญญาพิเศษ (เกี่ยวกับสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างสาธารณรัฐอาเซอร์ไบจานกับสาธารณรัฐอาร์เมเนีย) ของการประชุมระดับรัฐมนตรีกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดโดยวิธีออนไลน์ ในช่วงเดียวกับการอภิปรายทั่วไปของการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๕ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔(๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ รวมทั้งเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ในด้านการเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ สาธารณรัฐอาเซอร์ไบจานในฐานะประธานกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด (Non-Aligned Movement – NAM) แจ้งว่า จะจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดโดยวิธีออนไลน์ ในช่วงเดียวกับการอภิปรายทั่วไปของการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๕ (Online Ministerial Meeting of the Non-Aligned Movement on the margins of the General Debate of the 75th Session of the United Nations General Assembly) ภายใต้หัวข้อ “บันดุง+๖๕ ความเชื่อมโยง ความเป็นหนึ่งเดียว และความมีประสิทธิผลที่เพิ่มขึ้นของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด เพื่อรับมือกับความท้าทายของโลก รวมถึงการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙” (Bandung+65: More Relevant, United and Effective NAM against Emerging Global Challenges, including COVID-19) ในวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ โดยจะมีการรับรองปฏิญญาทางการเมืองซึ่งเป็นเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมฯ

๑.๒ โดยที่เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๓ เกิดสถานการณ์การปะทะกันระหว่างกองกำลังทหารของฝ่ายอาเซอร์ไบจานกับฝ่ายอาร์เมเนียเหนือดินแดนนาгорโน-คาราบัค ซึ่งเป็นดินแดนที่มีข้อพิพาทระหว่างสาธารณรัฐอาเซอร์ไบจานกับสาธารณรัฐอาร์เมเนีย และเป็นปัญหาซับซ้อนในเชิงประวัติศาสตร์ที่สืบเนื่องยาวนานกว่า ๓๐ ปี นับตั้งแต่สาธารณรัฐอาเซอร์ไบจานประกาศเอกราชจากสหภาพโซเวียตเมื่อปี ๒๕๓๔ ส่งผลให้เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๓ สาธารณรัฐอาเซอร์ไบจานเสนอร่างปฏิญญาพิเศษฯ (Special Declaration) เพื่อเป็นเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมฯ ข้างต้นเพิ่มเติม ทั้งนี้หลายประเทศเสนอปรับถ้อยคำและขอเวลาในการพิจารณาร่างปฏิญญาพิเศษฯ เพื่อให้สอดคล้องกับข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ที่ S/RES/822, S/RES/853, S/RES/874 และ S/RES/884 ซึ่งทำให้สาธารณรัฐอาเซอร์ไบจานแจ้งเลื่อนการประชุมฯ ออกไปก่อน และล่าสุด เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ แจ้งว่า จะจัดการประชุมฯ ในวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

/๑.๓ เมื่อวันที่ ...

๑.๓ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๓ เลขาธิการสหประชาชาติแสดงความห่วงกังวลต่อสถานการณ์ข้อพิพาทนี้และประณามการใช้กำลัง รวมทั้งแสดงความเสียใจต่อการสูญเสียชีวิต และเรียกร้องให้ทั้งสองฝ่ายหยุดยิงทันที และแก้ปัญหาผ่านการเจรจาโดยเร็ว พร้อมสนับสนุนการดำเนินงานขององค์การว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (Organization for Security and Co-operation in Europe: OSCE) ที่จัดตั้งกลุ่มมินส์ก (Minsk Group) เพื่อเป็นกลไกเฉพาะสำหรับแก้ไขปัญหาข้อพิพาทระหว่างสาธารณรัฐอาเซอร์ไบจานกับสาธารณรัฐอาร์เมเนีย

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างปฏิญญาพิเศษฯ ดังกล่าว เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงเห็นควรนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามมาตรา ๔(๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

โดยที่การประชุมระดับรัฐมนตรีกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดฯ จะมีขึ้นในวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ กระทรวงการต่างประเทศจึงขอความอนุเคราะห์โปรดนำร่างปฏิญญาพิเศษฯ สถานะ ณ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ซึ่งในขั้นนี้ ไม่มีประเทศใดมีข้อขัดข้อง เสนอต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีในวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ เพื่อให้สามารถดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปได้ ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศแจ้งท่าทีของประเทศไทยแล้วว่า ร่างปฏิญญาพิเศษฯ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และจะแจ้งยืนยันการเข้าร่วมฉันทามติกับรัฐสมาชิกหลังดำเนินการตามกระบวนการภายในแล้วเสร็จ

๔. สาระสำคัญ

๔.๑ รัฐสมาชิกของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดประณามการปะทะกันระหว่างสาธารณรัฐอาเซอร์ไบจานกับสาธารณรัฐอาร์เมเนีย และแสดงความเสียใจต่อการสูญเสียชีวิต ซึ่งรวมถึงผู้เสียชีวิตที่เป็นพลเรือน และสนับสนุนความเป็นเอกภาพ อำนาจอธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดนของสาธารณรัฐอาเซอร์ไบจาน และแสดงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับสาธารณรัฐอาเซอร์ไบจาน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด และรับทราบข้อเรียกร้องของเลขาธิการสหประชาชาติเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๓ (ตามข้อ ๑.๓)

๔.๒ ทั้งนี้ สาระสำคัญของร่างปฏิญญาพิเศษฯ ตามข้อ ๔.๑ อยู่บนพื้นฐานของข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

ร่างปฏิญญาพิเศษฯ ไม่มีถ้อยคำหรือบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๖. ผลกระทบ

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๙. ขอกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

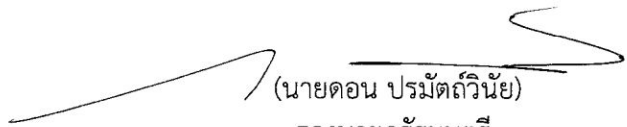
๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๑๐.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างปฏิญญาพิเศษฯ โดยหากมีความจำเป็นต้องแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหาของเอกสารฯ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญ และไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทยก่อนการรับรอง ขอให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง

๑๐.๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายร่วมให้การรับรอง
ร่างกฎหมายพิเศษฯ ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมัตวินัย)

รองนายกรัฐมนตรี

และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กองงานบริหารองค์การระหว่างประเทศ

กรมองค์การระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๑๑๖ (น.ส. มินาฯ โทรศัพท์มือถือ ๐๙ ๗๙๓๑ ๙๙๔๙)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๘๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ me.khonlakhavit@mfa.mail.go.th